

4210.

Föräring af Pielavesi församling till Statens Historiska Museum, ett antal kyrkliga antikviteter från nyare tid, 27 mars 1903.

1. En tafla, framställande Korsfästelsen.

Kristus hänger på korset med oformligt tecknade ben. Törnekronan är snarlik en kalott med hvita taggar. Korset vidgar sig uppåt mot taflans

höjdrand liksom för att bilda två hvalfbågar. Maria bär röd dräkt och grön mantel samt håller, med ett sorgset uttryck, händerna i kors. Johannes bär grön dräkt och röd mantel. Hans långa hår böjer sig i nackgropen uppåt (s.k. "polkahår"). Den primitivt och gesällmässigt utförda taflan är målad med oljefärg på bräder och mäter 89 x 68 cm samt bär underskriften:

Lahioitettu Staphani Johanin Pojalda Niskaselda. Wuonna 1746.

E. J. W.

2. En tafla, framställande profeten Samuel och enligt E. Nervander uppenbarligen af Michael Toppelius. Profeten är framställd i 3/4, med blicken riktad åt höger. Dräkten är gul med röd mantel, mössan toppformig och gul med pannsmycke. I högra handen håller han smörjhornet. Han bär brunt helskägg samt mustasckar. Taflan som är ett af Toppelii bästa arbeten (Nervander), är osignerad, målad

4210.

i olja på trä och måter 47 x 42 cm.
Underskriften, som ökar höjden med 5 cm,
lyder:

Propheta Samuel

Lahioitettu Samuel Harmaiselda

A:o 1764.

3. Ett träsnitt, framställande Malcolm Sinelair, Bladet är uppklistradt på en träskifva och är nu mycket skadadt. Sinelair är afbildad i helfigur; två män på sidorna gripa honom i armarne, andra synas i bakgrunden. Skyarne, sockarne på de män som gripa S. samt dennes svärd m. m. äro rödmålade. Träsnittet är sonolikt från början af 1740 talet, måter 32 x 26 cm och har ofvan inskriften:
- Huru (?) Malcolm Sinelair under sin hem,
/resa till Sverige af arge bofwar mördas.

Nedan:

I förbannade människor tagen mig väl thet

/timlliag liwet bort men

thet är en stor tröst, att wi hoppas, när

/människorna dräpa oss, ot Gud oss

åter til lifs uppväkka skal. 2 Mar. 7Cap.w.S(?)

samt

Tryckt i Stockholm, hos Petter Lorent Hoffbo,

/Formskiärare och Brefmålare.

Träsnittet finnes afbildadt ab beskrifvet af E. N. i Finskt Museum 1899 n:o 4.

4210.

4. En tafla, framställande Den Yttersta domen och enligt E. Nervander, målad af M. Toppelius. Frälsaren ses öfverst i skyn, höjande sin högra hand och skådande ut i rymden framför sig. Hans fötter hvila på världsklotet, kring hvilket ett rött band sluter sig. En gredlin mantel fladdrar kring hans gestalt. Han omgifves af en hop änglahufvad samt små människobarn. I ringen af de saliga närmast nedan äro yngre personer samt en skäggig man. En gul rundlinje skiljer åt de saliga från de för dömda, som fylla två tredjedelar af taflan. I midten bland de senare ses en stor bevingad djäfvul, ur hvars mun eldlågor utgå. Svansen på honom står i vädret och låren äro besatta med hvassa sågtänder. För öfrigt är kompositionen fylld med kämpande djäflar och osaliga. Den i olja på duk målade taflan mäter 124 x 72 cm och är osignerad.
5. Delar af någon altardekoration l. dyl., möjligen af M. Toppelius (enl. Nervander), nämligen två träskifvor, 124 cm långa och 33 cm höga, med dekorativa målningar. De äro hållna i blått och hvitt, i rococostil, omgifvande med snäcklikt vridna ornament och akantusblad en rundel i midten.

4210.

6. Delar möjligen af samma altar dekorativa, nämligen två dekorativt utskurna och målade träskifvor, den ena 87 cm br. x 44 cm h. den andra 82 cm br x 36 cm h., båda med ett fylligt änglahuvud med vingar i blått och hvitt. Ängeln på n:o 2 är mera anslående, vaktadt sitt något sömniga utdryck. Båda äro enl. Nervander onekligen målade af M. Toppelius.

7. Snidad ängel, i trä, fri rundbild. Ängeln blåser basun; lätta, blå band af verkligt tyg men målade med oljefärg, omgifva dess bröst och länder. Håret är lingult, vingarne utbredda och silfverglänsande. För att hafva varit ett dekorativt arbete för våra kyrkor är denna figur ovanligt bra gjord. Uttrycket är allvarligt, och man ser, att pilten blåser af alla krafter. Hela figuren, såväl hvad modelleringen och kompositionen som färgen beträffar, bär (enl. Nervander) så starkt Toppelianskt trycke, att man vore festad tänka på, att M. Toppelius ej varit främmande för träsnidarkonsten.

8. Delar af en af M. Toppelius (enl. Nervander) målad predikstol, nämligen tre stycken af uppgångsbarriiren med bilder af P. Moses (inskrift), bärande lagens taflor och iklädd gråaktig dräkt, samt Johannes Castaja i kamelhårsdräkt, bunden kring lifvet, samt hållande en liten gul skål i vänstra handen. Denna bild är 58 cm hög.

4210.

9. Ett stycke af bröstvärnet från samma predikstol, med bilder af P. Marcus Ev. och Salvator Mundi, båda 48 x 19 cm. Marcus' dräkt är lång, grön lifrock med knappar på bröstet samt röd mantel. På hans högra hand hvilar en bok i blått band, hvarpå ordet Evangelium står påskrifvet. En rätt bra tecknad frandel af ett hjon ses vid evangelistens fot. Frälsaren är framställd stående i hvit dräkt, som högre upp skiftar i blått, Hans mantel är röd. Med högra handen stöder han ett kors, med den vänstra håller han ett blått klot.
10. Ett stycke af ofvannämnda bröstvära med bild af P. Lucas Evang., 50 x 19 $\frac{1}{2}$ cm. Han har hög, bar hjässa. En röd mantel med krage hvilar öfver hans gröna långsrock. På hans vänstra hand är en bok i blått band, gult snitt och påskrift Evangelium. Frampartiet af oxen ses vid hans fötter.
- Predikstolen, af hvilken ej andra delar ytterligare påträffades i kyrkan än en enkel himmel var mycket enkel, till formen femkantig. Bilderna omgifvas af en högformigt målad, hvitaktigrand på röd botten samt äro från hvarandra skilda af gröna "staketartade" pilastrar.